

Theorie interpunctie

Interpunctie is het gebruik van **leestekens** in een tekst. Hierbij kan je denken aan: *komma's, punten, vraagtekens, uitroepetekens, aanhalingstekens* enzovoorts. Sommige leestekens geven een **pauzemoment** aan (. , ; -) en andere bijvoorbeeld de **intonatie** (? !)

Hieronder wordt per leesteken verteld wanneer je het gebruikt.

De punt (.)

Aan het eind van een zin waarin iets wordt medegedeeld zet je een **punt**. Er komt géén spatie voor een punt. Als je na de punt op dezelfde regel verdergaat, komt er wel een spatie na de punt. Na een afkorting die op een punt eindigt, komt geen tweede punt! Voorbeeld: *Die afspraak staat voor donderdag a.s.*

Het vraagteken (?)

Na een vraag schrijf je een **vraagteken**. Er komt géén spatie voor het vraagteken te staan. Als je na het vraagteken op dezelfde regel verdergaat, komt er wel een spatie na de het vraagteken.

Het uitroepteken (!)

Als je een uitroep/ waarschuwing wil geven in je tekst maak je gebruik van een **uitroepteken**. Er komt géén spatie voor het vraagteken te staan. Als je na het uitroepteken op dezelfde regel verdergaat, komt er wel een spatie na de het uitroepteken.

De komma (,)

Je gebruikt een **komma**:

- als je te maken hebt met een **opsomming**: *Ik ga naar de supermarkt en ik haal sla, komkommer, tomaten, eieren, spaghetti, melk en suiker;*
- wanneer er **twee bijvoeglijke naamwoorden** staan die bij hetzelfde zelfstandige naamwoord horen: *Daar staat een mooie, groene auto;*
- als er **twee persoonsvormen** in een samengestelde zin naast elkaar staan: *Als je hier rechtdoor loopt, kom je vanzelf in het centrum terecht;*

- wanneer je te maken hebt met een briefaanhef. Je zet altijd een komma achter een briefaanhef: *Geachte heer Bos, ;*
- wanneer je te maken hebt met een **aanspreking**, dus wanneer je iemand specifiek aanspreekt in je tekst: Maarten, waar zit je?;
- **vóór** de volgende **voegwoorden**: *omdat, want, terwijl, hoewel, mits* etc;
- meestal niet voor de voegwoorden **dat** en **en**: *Ik zie dat je naar de kapper bent geweest;*

Er komt géén spatie voor een komma te staan. Na een komma komt altijd een spatie, mits je met een komma in een getal te maken hebt (€12,50).

De dubbele punt (:)

Na een **dubbele punt** komt meestal een **opsomming**, een **uitleg** of een **citaat**.

- *De dag begint altijd met een heel ritueel: opstaan, douchen, aankleden, ontbijten en naar school.*
- *Er zijn twee mogelijkheden: het gaat door of het gaat niet door.*
- *De minister heeft gezegd: "Hier is geen geld meer voor."*

Aanhalingstekens ("..." / '...')

Aanhalingstekens zet je ergens omheen, bijvoorbeeld om een **citaat** of een **zelfbedacht woord**.

Ná de beginaanhalingstekens komt nooit een spatie. Vóór de eindaanhalingstekens komt ook nooit een spatie. Daarmee voorkom je dat de aanhalingstekens gescheiden worden van het citaat als de zin wordt afgebroken aan het eind van een regel. Het moet namelijk één geheel zijn.

Guus vroeg: "Wanneer hebben we eigenlijk vakantie?"

Vraagtekens en *uitroepetekens* die bij het citaat horen, moeten ook vóór de eindaanhalingstekens komen te staan. Zie bovenstaand voorbeeld.

Ook als een *komma* in het citaat hoort, moet het binnen de aanhalingstekens komen te staan:

"Ik doe mee," zei Henk, "maar dan wil ik wel winnen."

Je hebt **dubbele aanhalingstekens** ("...") en **enkele aanhalingstekens** ('...'). Vaak worden dubbele aanhalingstekens gebruikt voor letterlijke citaten, al mag je wel enkele aanhalingstekens gebruiken.

Enkele aanhalingstekens worden voornamelijk gebruikt om woord te benadrukken, zoals: 'weetwoorden'.

Je bent vrij in het kiezen van welke aanhalingstekens je gebruikt, al moet je je wel aan de volgende regels houden:

- Zorg dat de beginaanhalingstekens en de eindaanhalingstekens van **hetzelfde** type zijn, dus of allebei dubbel of allebei enkel.
- Zet geen spatie na aanhalingstekens openen, zet geen spatie voor aanhalingstekens sluiten. Met andere woorden: plak de aanhalingstekens vast aan hetgeen waar ze omheen staan:
Er staat "verboden toegang" op het hek.
Er staat "verboden toegang" op het hek.
- Als je citaten binnen citaten hebt, wissel dan de aanhalingstekens logisch af.
Bijvoorbeeld:

De directeur vroeg: "Wie heeft er 'protest' op de voordeur gekalkt?"